

Unionin tuomioistuimen varapresidentin **määräys** asiassa C-460/26 R | Puola v. neuvosto

Lehdistötiedote nro 135/26

Luxemburgissa 29.9.2026

Unionin tuomioistuimen varapresidentti hylkää Puolan vaatimuksen keskeyttää EU:n ja Mercosurin välisen väliaikaisen kauppasopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta annetun neuvoston päätöksen täytäntöönpano

Puola ei osoittanut riittävällä tavalla, että sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta annetun neuvoston päätöksen täytäntöönpano voisi aiheuttaa vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa

Neuvosto antoi 9.1.2026 päätöksen¹ Euroopan unionin ja Mercosur-maiden² välisen väliaikaisen kauppasopimuksen (jäljempänä väliaikainen kauppasopimus) allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta.

Euroopan komission ja Mercosur-maiden neuvottelujen tuloksena hyväksyttiin kaksi rinnakkaista oikeudellista välinettä. Väliaikainen kauppasopimus, jota on sovellettu väliaikaisesti 1.5.2026 lähtien, on väliaikainen kauppa koskeva sopimus Euroopan unionin ja Mercosur-maiden välillä. Se koskee pääasiassa kaupan ja investointien vapauttamista. Se sisältää olennaisilta osin samat velvoitteet kuin Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosur-maiden välisen kumppanuussopimuksen kaupallinen osa (jäljempänä kumppanuussopimus). Väliaikaisen kauppasopimuksen voimassaolo päättyy ja se korvataan kumppanuussopimuksella viimeksi mainitun tullessa voimaan.

Puola nosti 10.5.2026 unionin tuomioistuimessa SEUT 263 artiklan nojalla kanteen, jolla se vaatii neuvoston edellä mainitun päätöksen kumoamista³. Samalla se teki välitoimihakemuksen päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämiseksi⁴.

Puola väittää ensinnäkin, että olosuhteet, joissa riidanalainen päätös on tehty, oikeuttavat lykkäämään päätöksen täytäntöönpanoa siihen saakka, kunnes pääasia on ratkaisu. Se vetoaa muun muassa perussopimusten rikkomiseen, harkintavallan väärinkäyttöön ja vilpittömän yhteistyön periaatteen loukkaamiseen väittääkseen, että riidanalainen päätös on lainvastainen ja että väliaikaisen kauppasopimuksen väliaikaisenkin soveltamisen salliminen voisi kannustaa unionin toimielimiä ryhtymään muihin vastaaviin toimiin tulevaisuudessa. Kyseisen jäsenvaltion mukaan unionin toimielimet, jotka pyrkivät väliaikaisen kauppasopimuksen mahdollisimman nopeaan täytäntöönpanoon, ovat siten asettaneet tietyt taloudelliset intressit perussopimusten ja unionin perusperiaatteiden noudattamisen edelle.

Lisäksi Puola väittää, että väliaikaisessa kauppasopimuksessa määrätty maataloustuotteiden kaupan vapauttaminen ilman niin sanottuja peililausekkeita, jotka velvoittaisivat noudattamaan vastaavia tuotantostandardeja sekä unionissa että Mercosur-maissa, aiheuttaisi todellisen riskin ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle unionissa.

Lopuksi kyseinen jäsenvaltio väittää, että mahdollistamalla halvempien, unionissa kiellettyjen kemikaalien avulla viljeltyjen tai tuotettujen maataloustuotteiden läsnäolon Euroopan markkinoilla väliaikaisen kauppasopimuksen väliaikainen soveltaminen johtaisi unionin maataloustuottajien tulojen pienenemiseen, eri maataloustuotteiden markkinoiden toiminnan häiriintymiseen ja aiheuttaisi unionin maataloustuottajien taloudelle ja sosiaaliselle asemalle haitallista vilpillistä kilpailua.

Tänään antamallaan määräyksellä **unionin tuomioistuimen varapresidentti hylkää Puolan välitoimihakemuksen**.

Varapresidentti muistuttaa, että välitoimista päättävä tuomari voi määrätä päätöksen täytäntöönpanon lykkäämisestä vain, jos on osoitettu, että lykkääminen on kiireellistä siinä mielessä, että se on tarpeen ennen unionin tuomioistuimen pääasiaratkaisun antamista syntyvän vakavan ja korjaamattoman vahingon välttämiseksi. **Puola ei kuitenkaan osoittanut**

riittävällä tavalla, että riidanalaisen päätöksen, jolla sallitaan väliaikaisen kauppasopimuksen väliaikainen soveltaminen, täytäntöönpano voisi aiheuttaa tällaista vahinkoa. Varapresidentti toteaa myös, että välitoimen myöntämisen edellytysten kumulatiivisuus huomioon ottaen ei ole tarpeen lausua muista edellytyksistä, jotka koskevat fumus boni juris -edellytystä ja intressivertailua.

Ensinnäkin varapresidentti korostaa, että riidanalaisen päätöksen mahdollinen lainvastaisuus ei sellaisenaan riitä osoittamaan mahdollisen vahingon vakavuutta ja korjaamattomuutta. Puola ei myöskään esittänyt mitään konkreettista näyttöä, jonka perusteella voitaisiin todeta vakavan ja korjaamattoman vahingon todennäköinen ja välitön aiheutuminen.

Toiseksi varapresidentti toteaa Puolan väitteistä, jotka koskevat mahdollisia riskejä, joita Mercosur-maista peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti aiheuttaa ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle unionissa, että näihin tuotteisiin – joita voitiin tuoda unioniin jo ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä – sovelletaan vastaavia elintarviketurvallisuutta ja terveyttä koskevia määräyksiä⁵ kuin unionissa tuotettuihin tuotteisiin. Lisäksi unioni voi väliaikaisen kauppasopimuksen määräysten mukaan ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla estetään sellaisten maataloustuotteiden pääsy unionin alueelle, jotka eivät täytä voimassa olevia terveys-, kasvinsuojelu- ja ympäristönormeja, ja toteuttaa kiireellisiä toimenpiteitä, jos ihmisten, eläinten tai kasvien terveydelle tai elämälle aiheutuu vakavia riskejä.

Kolmanneksi varapresidentti toteaa, että Puola ei toimittanut unionin maataloustuottajien taloudellisesta tilanteesta täsmällisiä tietoja, jotka osoittaisivat, että he eivät pystyisi kilpailemaan Mercosur-maista tuotujen tuotteiden kanssa ja että heidän olisi siten pakko lopettaa toimintansa. **Puola ei myöskään esittänyt todisteita, jotka osoittaisivat riittävällä todennäköisyydellä, että riidanalaisen päätöksen, jolla sallitaan väliaikaisen kauppasopimuksen väliaikainen soveltaminen, täytäntöönpano aiheuttaisi häiriöitä unionin maatalousmarkkinoilla.** Sen yleisluonteisissa ja abstrakteissa väitteissä ei oteta huomioon komission toimivaltaa⁶ suojella unionin maataloustuottajien taloudellista ja sosiaalista asemaa sekä elintarviketurvallisuutta eikä sitä, että maatalousmarkkinoiden tilanne riippuu monista muista tekijöistä, kuten energian hintojen kehityksestä, lannoitteiden korkeista kustannuksista tai muiden kolmansien maiden kuin Mercosur-maiden kilpailusta.

HUOMAUTUS: Unionin tuomioistuin antaa lopullisen ratkaisunsa tämän asian asiakysymyksestä myöhemmin.

Välitoimimääräys ei vaikuta pääasiassa annettavaan ratkaisuun.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteessa vaaditaan unionin toimielinten, elinten ja laitosten toteuttamien unionin oikeuden vastaisten toimien kumoamista. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyin edellytyksin nostaa kumoamiskanteen tapauksen mukaan unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on aiheellinen, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on korjattava toimen kumoamisesta mahdollisesti aiheutuva oikeudellisesti avoin tilanne.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta. Asian tosiseikasto ja asiaa koskevat oikeussäännöt selostetaan merkityksellisen ajankohdan mukaisesti ja asian asiakirja-aineiston perusteella.

Määräyksen [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla.

Lisätietoja: Jarosław Zasada ☎ +352 4303 2793.

Määräystä esitellään tarkemmin myös videolla, joka on saatavilla [Curia Web TV:ssä](#).

Pysykää kuulolla!

¹ Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen allekirjoittamisesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta 9.1.2026 annettu neuvoston [päätös \(EU\) 2026/183](#) (ks. myös neuvoston lehdistötiedote [nro 17/26](#)).

² Mercosur (Eteläinen yhteismarkkina) on eteläamerikkalainen kauppajärjestö. Mercosurin jäsenvaltiot, jotka ovat osapuolina Euroopan unionin kanssa tehdyissä sopimuksissa, ovat Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay.

³ Asia Puola v. neuvosto, [C-460/26](#). Samalla Euroopan parlamentti pyysi unionin tuomioistuimelta lausuntoa väliaikaisen kauppasopimuksen ja kumppanuussopimuksen sekä näiden sopimusten allekirjoittamisesta ja tekemisestä tehtyjen neuvoston päätösten yhteensopivuudesta perussopimusten kanssa ([lausunto 1/26](#)).

⁴ Neuvoston päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä on vaadittu asian C-460/26 käsittelyn päättävän ratkaisun julistamiseen asti.

⁵ Erityisesti peililausekkeiden puuttuminen väliaikaisesta kauppasopimuksesta ei merkitse sitä, että terveys- ja kasvinsuojelutoimia, elintarviketurvallisuutta koskevia säännöksiä ja unionin terveys- ja ympäristönormeja ei sovellettaisi Mercosur-maista tuotuihin tuotteisiin.

⁶ Riidanalaisella päätöksellä annettua.